

**Chambre
des Représentants**

SESSION 1963-1964.

13 MAI 1964.

**PROPOSITION DE LOI
portant création
du statut de la coopération agricole.**

**AMENDEMENTS
PRESENTES PAR M. JACQUES.**

Article premier.

Remplacer le premier alinéa de cet article par ce qui suit :

« Une coopérative agricole est une société de caractère civil à objet agricole, essentiellement composée de personnes ayant des intérêts agricoles, dont le but d'ordre économique et professionnel est d'assurer une meilleure rentabilité des exploitations individuelles. »

JUSTIFICATION.

Le fait d'admettre que les coopératives doivent être composées de personnes ayant des intérêts agricoles ne signifie pas que la porte doit être fermée à des apports qui, dans le présent et l'avenir, peuvent, comme par le passé, être d'un précieux secours aux coopératives, tant sur le plan financier qu'en matière de cadres de gestion.

Il est cependant bien entendu que notre but n'est pas de promouvoir la création de coopératives qui seraient dominées par des intérêts non agricoles, mais tout est question de mesure et de transition.

* * *

C'est dans ce même esprit que le membre de phrase : « dans laquelle les détenteurs de parts sociales sont les utilisateurs des services et réciprocement » a été supprimé.

Ce serait une entrave au développement des coopératives que de leur imposer de traiter uniquement avec des coopérateurs; car l'expérience a démontré que des prestations de service à des non-sociétaires ont constitué dans bien des circonstances, un apport précieux pour les coopératives.

Si, en principe, il est souhaitable d'imposer aux coopérateurs de traiter uniquement avec leurs coopératives, il convient de remarquer qu'il est préférable de promouvoir l'esprit de fidélité plutôt que de l'imposer strictement. Pour le surplus, le comportement des coopérateurs serait dans bien des cas, parfaitement incontrôlable dans le cadre d'une telle obligation.

La suppression de la fin du premier alinéa est justifiée par un souci de concision.

Voir :

778 (1963-1964) :

— N° 1: Proposition de loi.

**Kamer
van Volksvertegenwoordigers**

ZITTING 1963-1964.

13 MEI 1964.

**WETSVOORSTEL
tot invoering van het statuut
der coöperatieve verenigingen van landbouwers.**

**AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER JACQUES.**

Eerste artikel.

Het eerste lid van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Een coöperatieve vereniging van landbouwers is een burgerrechtelijke vereniging voor landbouw, uitsluitend bestaande uit personen die bij de landbouw zijn betrokken en waarvan het economische en professionele doel erin bestaat de individuele bedrijven beter te doen renderen. »

VERANTWOORDING.

Zo men kan aannemen dat de coöperatieve verenigingen dienen te bestaan uit personen die bij de landbouw zijn betrokken, dan betekent zulks niet dat de deur moet gesloten blijven voor inbrengers die, thans en ook in de toekomst, zoals in het verleden, een kostbare hulp kunnen betekenen voor de coöperaties, zowel op het financiële vlak als inzake bestuurskaders.

Het is echter wel verstaan dat wij niet streven naar de oprichting van coöperatieve verenigingen die door belangen, welke vreemd zijn aan de landbouw, mochten worden beheerst; dit alles is een kwestie van maat en overgang.

* * *

In diezelfde geest werd het gedeelte van de zin : « waarin de houders van maatschappelijke aandelen de gebruikers van de diensten zijn en omgekeerd » weggelaten.

Men zou de ontwikkeling van de coöperaties hinderen door ze te verplichten uitsluitend met de leden van de coöperatie te handelen; de ervaring heeft immers aangetoond dat dienstverlening aan niet-leden in talrijke omstandigheden een kostbare aanwinst betekent voor de coöperaties.

Zo het, in beginsel, wenselijk is dat aan de leden van coöperatieve verenigingen wordt opgelegd uitsluitend met hun coöperaties te handelen, valt op te merken dat het verkeerslijker is de geest van getrouwheid aan te wakkeren dan hem strikt voor te schrijven. Bovendien zou de houding van de aangesloten leden, gesteld tegenover een dergelijke verplichting, in heel wat gevallen volkomen niet te controleren zijn.

De weglatting van het einde van het eerste lid is bedoeld om bondig te zijn.

Zie :

778 (1963-1964) :

— N° 1: Wetsvoorstel.

Art. 2.

A la 1re ligne, remplacer les mots :
 « se groupent »,
par les mots :
 « peuvent se grouper ».

JUSTIFICATION.

Si le groupement des sociétés coopératives est souhaitable, il faut admettre qu'il ne peut s'agir là d'une obligation.

Art. 3.

1. — Au 1 de cet article, compléter comme suit le premier alinéa :

« L'avis sera donné dans le délai imparti par le Ministre. »

JUSTIFICATION.

En l'absence d'un délai imparti au Conseil National, l'action des coopératives pourrait être paralysée.

2. — Au même 1, supprimer le second alinéa.

JUSTIFICATION.

L'exploitation en commun relève plus de l'esprit de coopération que de la coopérative; réglementer le travail en commun jusqu'à un stade qui peut atteindre le niveau familial constituerait pour les milieux ruraux, une ingérence inacceptable et par ailleurs, contraire à leurs traditions familiales.

3. — Au 2, remplacer le premier alinéa par ce qui suit :

« 2) Le Conseil national de la Coopération agricole est un établissement public placé sous la direction d'un Comité de gestion composé de 9 membres dont un président élu au sein du Conseil. Ces 9 membres sont nommés par le Roi. Parmi eux sont désignés : 3 délégués d'organisations professionnelles, de syndicats agricoles et 4 délégués de coopératives, unions de coopératives ou fédérations de coopératives. »

JUSTIFICATION.

Il a paru utile de préciser que le président devait être choisi au sein du Conseil.

D'autre part, si la présence de représentants des coopératives agricoles doit être indiquée clairement, il n'en va pas de même des représentants de coopératives de consommateurs.

La question se poserait autrement s'il s'agissait d'un Conseil national de la coopération en général. De plus, il est à remarquer que les coopératives agricoles, pas plus que les associations agricoles, ne sont pas représentées au sein des coopératives de consommateurs.

Quant aux autres personnalités à désigner par le Roi, le nombre de deux est suffisant.

Art. 4.

Remplacer les n° 1 à 7 par ce qui suit :

« 1. le principe de la fidélité des sociétaires;
 » 2. le principe de la porte ouverte;

Art. 2.

Op de 2e regel, de woorden :
 « zijn gegroepeerd »,
vervangen door de woorden :
 « mogen zich groeperen ».

VERANTWOORDING.

De groepeering van coöperatieve verenigingen is wenselijk, doch men dient te aanvaarden dat het hier om geen verplichting mag gaan.

Art. 3.

1. — In 1 van dit artikel, het eerste lid aanvullen als volgt :

« Het advies zal verstrekt worden binnen de door de Minister opgelegde termijn. »

VERANTWOORDING.

Indien aan de Nationale Raad geen termijn opgelegd wordt, kan de werking van de coöperatieve verenigingen verlamd worden.

2. — In hetzelfde 1, het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING.

De gemeenschappelijke exploitatie behoort meer tot het domein van de coöperatieve geest dan tot dat van de coöperatieve vereniging; het gemeenschappelijke werk regelen tot in een stadium dat zich tot het familiaal niveau kan uitstrekken zou voor de landelijke kringen een onaanvaardbare inmenging betekenen en zou trouwens indruisen tegen de familiale tradities ervan.

3. — In 2, het eerste lid vervangen door wat volgt :

« 2) De Nationale Raad voor Landbouwcoöperatie is een openbare instelling die onder de leiding staat van een raad van beheer, samengesteld uit 9 leden, onder wie een Voorzitter die onder de leden van de Raad verkozen wordt. Die 9 leden worden door de Koning benoemd. Onder hen zijn aangewezen : 3 afgevaardigden van beroepsorganisaties, van landbouwvakverenigingen en 4 afgevaardigden van coöperatieve verenigingen, verbonden van coöperatieve verenigingen of federaties van coöperatieve verenigingen. »

VERANTWOORDING.

Het leek nuttig te preciseren dat de voorzitter uit de Raad gekozen moet worden.

Indien anderzijds de aanwezigheid van vertegenwoordigers van de coöperatieve verenigingen van landbouwers duidelijk moet vermeld worden, is dit niet het geval voor de vertegenwoordigers van de coöperatieve verenigingen van verbruikers.

Het vraagstuk zou op een andere wijze gesteld worden mocht het gaan om een Nationale Raad voor de coöperatie in 't algemeen. Anderzijds dient opgemerkt te worden dat de coöperatieve verenigingen van landbouwers evenmin als de landbouwverenigingen vertegenwoordigd zijn in de coöperatieve verenigingen van verbruikers.

Wat de andere door de Koning aan te duiden personaliteiten betreft, mogen twee ervan volstaan.

Art. 4.

De nummers 1 tot 7 vervangen door wat volgt :

« 1. het beginsel van de getrouwheid der vennoten;
 » 2. het beginsel van de open deur;

- » 3. le principe de la variabilité du capital;
- » 4. le principe de la rétribution limitée du capital;
- » 5. le principe de la part nominative et inaccessible en dehors de la continuité de l'exploitation;
- » 6. le principe de la ristourne;
- » 7. le principe de la limitation du capital. »

JUSTIFICATION.

Tenant compte notamment du caractère familial des exploitations agricoles et du fait que tout exclusivisme doit être condamné, les modifications apportées paraissent mieux refléter les principes essentiels de l'organisation des coopératives agricoles.

- » 3. het beginsel van de veranderlijkheid van het kapitaal;
- » 4. het beginsel van de beperkte vergoeding van het kapitaal;
- » 5. het beginsel van het buiten de kring van het bedrijf onoverdraagbaar aandeel op naam;
- » 6. het restornobegin sel;
- » 7. het beginsel van de beperking van het kapitaal. »

VERANTWOORDING.

Rekening houdend met het familiaal karakter van de landbouwbedrijven en met het feit dat elk exclusivisme moet worden geweerd, lijken de aangebrachte wijzigingen beter de essentiële beginselen van de organisatie der landbouwcoöperaties te weerspiegelen.

M. JACQUES.